

ת"פ 13761/08/15 - מדינת ישראל נגד יעקב חזן

בית משפט השלום ברמלה

27 דצמבר 2015

ת"פ 13761-08-15 מדינת ישראל נ' חזן

בפני כב' השופט ד"ר עמי קובו, סגן הנשיאה
מאשימה מדינת ישראל
נגד
נאשמים יעקב חזן

ב"כ המאשימה: עוה"ד יעקב שטרנברג וגילה בן עוזיהו

ב"כ הנאשם: עוה"ד רון לוינטל ושלומי חיימוב

החלטה

רקע

1. **האם סעיף 13(5) לחוק איסור לשון הרע מעניק הגנה מפני הגשת כתב אישום בגין עבירת איומים אשר בוצעה לכאורה במסגרת הליך משפטי בבית-המשפט? זו השאלה הנדרשת להכרעה בהחלטה זו.**
2. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.
3. על פי עובדות כתב האישום ביום 4.1.15, בסיום דיון בבית המשפט המחוזי בלוד, אמר הנאשם למתלונן "אני אקבור אותך, הפעם אני אדאג לקבור אותך, ואני אומר את זה ליד הבת שלך".
4. לטענת ב"כ הנאשם, עוה"ד רון לוינטל ושלומי חיימוב, דינו של כתב האישום להתבטל וזאת מאחר שדבריו של הנאשם חוסים תחת סעיף 13(5) לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה - 1965 (להלן: "חוק איסור לשון הרע"), אשר קובע כי פרסום שנעשה על ידי בעל דין תוך כדי דיון משפטי לא ישמש עילה למשפט פלילי או אזרחי. לדברי ב"כ הנאשם דברים אלו אף קיבלו משנה תוקף בהחלטת בית המשפט העליון בע"פ 364/73 זיידמן נ' מדינת ישראל (15.7.74) (להלן: "פרשת זיידמן") ובהמשך לכך בפסק הדין ברע"א 1104/07 חיר נ' גיל (19.8.09).
5. לטענת ב"כ המאשימה, עוה"ד יעקב שטרנברג וגילה בן עוזיהו, דין הטענה להידחות. הסעיף בחוק לשון הרע אינו מתייחס לעבירת איומים, ולא זו היתה כוונת המחוקק במתן הגנה לעבירה זו בחוק איסור לשון הרע.

דין והכרעה

6. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים סבורני כי דין טענת ההגנה להידחות.
7. סעיף 13 לחוק איסור לשון הרע קובע בעניין פרסומים מותרים כדלקמן:

עמוד 1

"לא ישמש עילה למשפט פלילי או אזרחי -

...

(5) פרסום ע"י שופט, חבר של בית דין דתי, בורר, או אדם אחר בעל סמכות שיפוטית או מעין שיפוטית על פי דין, שנעשה תוך כדי דיון בפניהם או בהחלטתם, או פרסום על ידי בעל דין, בא כוחו של בעל דין או עד, שנעשה תוך כדי דיון כאמור".

8. סעיף 20 לחוק איסור לשון הרע קובע כדלקמן:

"חוק זה אינו בא להתיר פרסום האסור על פי דין אחר ואינו בא לגרוע מחסינות הניתנת על-פי דין אחר".

9. סעיף 13 לחוק איסור לשון הרע קובע כי בנסיבות מסוימות אמירות או פרסומים אשר היו יכולים להיחשב בגדר לשון הרע, כהגדרתו בחוק איסור לשון הרע, לא יעמידו את אומנם בפני הסיכון של משפט פלילי או אזרחי. בין היתר מפרט סעיף קטן 5 כי הגנה כאמור חלה בגין דברים שנאמרו על ידי בעל דין תוך כדי דיון.

10. חוק איסור לשון הרע שם לו למטרה לאזן בין חופש הביטוי מחד גיסא והזכות לשם טוב מאידך גיסא. הרציונאל העומד בבסיס ההגנה שמעניק סעיף 13 לחוק היא לאפשר לצדדים המתדיינים בבית המשפט להתבטא באופן חופשי ולמנוע מצב שבו ירחף מעל מי מהגורמים הנזכרים בסעיף, תוך כדי דיון משפטי, החשש מפני תביעת לשון הרע. כלומר בבסיס החוק עמדה התכלית למנוע ריסון עצמי מופרז של בעל דין באופן שיחבל בתקינות ההליך מחשש לתביעות נוספות וכן למנוע מצב שבו כל דיון משפטי יהפוך לעילה להליכים חדשים רבים נוספים (לעניין זה ראו בין היתר רע"א 1104/07 **חיר נ' גיל** (19.8.09), דנ"א 6077/02 **חטר-ישי נ' ארבל** (7.4.03), ע"פ 53/49 **וייל נ' היועץ המשפטי**, פ"ד ג, 93 (1950) רע"א 359/06 **מועין נ' פראג** (26.4.06)). לאורו של הרציונל דלעיל קבעו בתי המשפט כי ההגנה הניתנת בסעיף זה הינה הגנה מוחלטת ואין נפקא מינה אם הדברים נאמרו על ידי המתדיינים בחוסר תום לב או מתוך זדון, כל עוד נאמרו הדברים במסגרת ההליך המשפטי. עוצמת הגנה זו נובעת מהתכליות אותן ביקש המחוקק להגשים, לרבות ניהול ההליך באופן חופשי, לשם הגעה לחקר האמת, תוך הימנעות ממורא המצמצם את חופש הביטוי והטענות הנטענות.

11. סעיף 20 לחוק איסור לשון הרע קובע כי "**חוק זה אינו בא להתיר פרסום האסור על פי דין אחר** ואינו בא לגרוע מחסינות הניתנת על-פי דין אחר". כלומר, סעיף 20 קובע כי חוק איסור לשון הרע, ובכלל זה סעיף 13 (5) אינו בא להתיר פרסום האסור לפי דין אחר, ומכאן שאין בסעיף 13(5) כדי להוביל לפרשנות לפיה קיימת בידי מתדיין בהליך משפטי זכות לאיים על מתדיין אחר, עורך-דין או שופט. המלומד אורי שנהר מציין בספרו "לשון הרע" (1997) (עמ' 177) כי המסקנה המתבקשת מהדרך שבה מנוסח סעיף 13 לחוק היא שההגנות הקבועות בו יחולו גם על עוולות ועבירות מחוץ לחוק איסור לשון הרע, אולם מסקנה זו עומדת לכאורה בסתירה להוראת סעיף 20 רישא לחוק, והפסיקה התקשתה ביישוב סתירה זו, ובפועל החילה את ההגנה שבסעיף 13 על עוולות ועבירות מחוץ לחוק באופן סלקטיבי.

אכן, עיון בפסיקה מעלה כי לגבי עבירות מסוימות החילו בתי המשפט את ההגנה שבסעיף 13 לחוק איסור לשון הרע על עבירות מסוימות שהן במהותן עבירות של הוצאת שם רע. כך למשל, הוחלה ההגנה שבסעיף 13 על עבירות של זילות בית משפט, העלבת עובד ציבור ועוד, אך לא הוחלה על עבירה של עדות שקר (שנהר, בעמ' 178-179). בהתאם לכך, בשום שלב לא הוחלה בפסיקה ההגנה שבסעיף 13(5) על עבירת האיומים, ולא בכדי

לא עלה בידי ההגנה להצביע על פסיקה שבה זוכה נאשם מעבירת איומים בטענה של הגנה לפי סעיף 13 (5) לחוק איסור לשון הרע (ואכן, הפסיקה שהוגשה על-ידי ההגנה, לרבות ע"פ 364/73 **זיידמן נ' מדינת ישראל**, פ"מ כח(2) 620 (1974) אינה עוסקת בעבירת האיומים, אלא בעבירה של הוצאת שם רע על שופט במילוי תפקידו לפי פקודת החוק הפלילי). זאת כאשר כדבר שבשגרה בתי המשפט דנים ואף מרשיעים נאשמים בעבירות איומים אשר בוצעו אגב הליך משפטי אחר (למשל, איומים כלפי שופטים, פרקליטים ועוד).

12. הואיל ותכלית החקיקה בסעיף 13(א) הינה לאפשר התדיינות יעילה של בעלי דין בערכאות השונות מבלי לנצור את חצובות לשונם ומבלי דאוג שמא אמירה כזו או אחרת תעמיד אותם בפני הסיכון שבהליך משפטי, והואיל ותכלית החקיקה אינה מתן אפשרות להליך אימים על שופטים ומתדיינים בהליכים בבתי המשפט, ברי כי אין מקום לפרש את הסעיף באופן אשר יאפשר הגנה מוחלטת על אמירות שיש בהן משום איומים.

13. אם תתקבל טענת ב"כ הנאשם לפיה דברי איומים אשר נאמרים במהלך הליך משפטי נהנים מהגנת סעיף 13(5) לחוק איסור לשון הרע, יוביל הדבר לתוצאה אבסורדית, לפיה רשאי כל מתדיין לאיים, כאוות נפשו, על שופטים, פרקליטים ומתדיינים אחרים, תוך שהוא נהנה מחסינות מפני כל סנקציה פלילית או אזרחית. כלל יסוד ביני הפרשנות הינו שכאשר פירוש מסוים מוביל לתוצאה אבסורדית, על הפרשן לשוב על עקבותיו ולתור אחר פרשנות חלופית אשר יהיה בה כדי להוביל לתוצאה אשר שתגשים את הגיונו ותכליתו של דבר החקיקה (ר' למשל, אהרן ברק, תורת הפרשנות הכללית, כרך ג', 229-328 (1992) בר"ע 277/82 **נירוסטה בע"מ נ' מדינת ישראל** (27.3.83) ובג"צ 507/81 **אבו חצירא נ' היועמ"ש**, פ"ד לה (4) 561 (1981). מכאן, שדין הפרשנות המוצעת על-ידי ההגנה להידחות.

14. למעלה מן הצורך יצוין כי במקרה דנן, נראה כי הדברים אף לא נאמרו "תוך כדי דיון" כנדרש בסעיף 13 (5) לחוק איסור לשון הרע, אלא בסיום הדיון, כפי שעולה מכתב האישום לעניין זה ראו החלטת כב' השופטת ע' ארבל ברע"א 359/06 **מועין נ' פרג'** (26.4.06).

15. לפיכך, סבורני כי לא ניתן לקבוע כי איום על אדם, גם אם נאמר בתוך כותלי בית המשפט, במסגרת הליך משפטי, יכול לחסות תחת סעיף 13 (5) לחוק איסור לשון הרע.

16. אשר על כן הטענה המקדמית נדחית.

ניתנה היום, ט"ו טבת תשע"ו, 27 דצמבר 2015, בנוכחות הצדדים.